ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Táboře – soud pro mládež rozhodl předsedkyní senátu Mgr. Veronikou Novotnou jako samosoudkyní v hlavním líčení konaném dne **25. července 2023**

takto:

Obžalovaný

[redacted]

je vinen, že

dne 5. 9. 2022 v době od 18:44 hod. do 19:03 hod. v [redacted] ulici čp. [redacted] ve sportovním areálu pod dřevěnou částí monolitické sestavy překážek skateparku nejméně čtyřikrát založil oheň zapálením papírů na molitanové matraci potažené prostěradlem, oheň třikrát uhasil, ve čtvrtém případě došlo k zahoření matrace, textilií a papíru, následně výbuchu zapalovače, který vhodil do ohně a dalšímu výbuchu spreje WD 40, ležícímu pod matrací, oheň se rozšířil a poškodil část skateparku, čímž poškozenému Městu Mladá Vožice, IČ: 00252557, se sídlem Žižkovo nám. 80, Mladá Vožice, způsobil škodu ve výši nejméně 406 584,20 Kč,

tedy

poškodil cizí věc a způsobil tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou,

čímž spáchal

provinění poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 trestního zákoníku za užití § 6 odst. 1 zákona o soudnictví ve věcech mládeže,

přičemž

se podle § 12 písm. a) zákona o soudnictví ve věcech mládeže **upouští od uložení trestního opatření** a současně se mladistvému podle § 21 odst. 1 zákona o soudnictví ve věcech mládeže za

užití § 99 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku a § 99 odst. 4 trestního zákoníku ukládá **ochranné léčení psychiatrické ve formě ambulantní**.

Podle § 228 odst. 1 trestního řádu **se mladistvý** zavazuje povinností nahradit poškozené: **Město Mladá Vožice,** generálie shora, škodu ve výši **406 584,20 Kč**.

Odůvodnění:

1. Dokazováním v hlavním líčení byl zjištěn skutkový stav tak, jak je popsán ve výrokové části tohoto rozsudku.

I. Důkazní situace

2. Tento skutkový stav byl zjištěn z prohlášení viny obžalovaného, jeho výslechu a dále z provedených listinných důkazů, konkrétně osobních výkazů obžalovaného, včetně aktuálního opisu rejstříku trestů, a lékařských zpráv, zprávy SVP, zprávy matky pro OSPOD, zprávy školy a doklady k úhradě škody.
3. Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu, řídíce se svým vnitřním přesvědčením založeným na pečlivém uvážení všech okolností případu (§ 2 odst. 6 trestního řádu) a dospěl k závěru, že má k dispozici dostatečný důkazní materiál, který mu dovoluje ve věci rozhodnout.

II. Skutková zjištění a právní posouzení

4. Mladistvý prohlásil vinu skutkem popsaným v obžalobě a rovněž souhlasil s užitou právní kvalifikací. Soud nemá důvod o pravdivosti, dobrovolnosti a úplnosti tohoto prohlášení pochybovat. Ostatně mladistvý již v přípravném řízení připustil, že oheň na místě vzniku požáru rozdělával předmětného dne opakovaně a v posledním případě jej nedokázal uhasit, avšak současně poukazoval na to, že nebyl jediným, kdo oheň zapaloval. Soud má navíc k dispozici poměrně rozsáhlý důkazní materiál, který mladistvého usvědčuje, jedná se především o výpovědi [redacted] významným důkazem je o odborné vyjádření hasičského sboru, zpráva hasičů, kamerový záznam a vyčíslení nákladů na opravu. Nezbývá tedy než uzavřít, že vinu mladistvého ve smyslu přijatého prohlášení viny projednávaným skutkem nelze zpochybnit, neboť i důkazy, které má soud k dispozici hovoří o průběhu skutkového děje zcela jednoznačně, v souladu s prohlášením mladistvého.
5. Po právním posouzení výše popsaného jednání soud uzavírá, že obžalovaný jím naplnil všechny znaky skutkové podstaty poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 trestního zákoníku za užití § 6 odst. 1 zákona o soudnictví ve věcech mládeže, neboť poškodil cizí věc a způsobil tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou.
6. K naplnění znaků skutkové podstaty nad rámec výše uvedené definice, která nevzbuzuje příliš pochybností, neboť zapálením věci a jejím následným zahořením bezesporu dojde k jejímu poškození, soud doplňuje pouze následující. Hranice škody jsou stanoveny v definičním ustanovení § 138 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku, škoda nikoli nepatrnou je vymezena částkou 10 000 Kč.
7. Na závěr zbývá jen dodat, že jednání obžalovaného bylo jednáním úmyslným, a to ve formě úmyslu nepřímého podle § 15 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku, neboť s ohledem na průběh skutkového děje, opakované zapálení odpadu i prostor, ve kterém tak činil, musel být srozuměn s tím, že je zde vysoké riziko zahoření dalších v prostoru pod rampou umístěných nebo odhozených věcí, pokud tedy opakovaně odpad zapálil musel být srozuměn s možnými následky v podobě vzniku požáru, a to i s přihlédnutím k psychiatrické diagnóze mladistvého, neboť rozdělávání ohně a jeho rizika jsou známy již dětem podstatně mladším než je obžalovaný.

III. Druh a výměra trestního opatření

8. O druhu a výměře trestního opatření soud rozhodoval podle zásad uvedených v ustanovení § 39 trestního zákoníku a posoudil existenci polehčujících a přitěžujících okolností, jak je definuje ustanovení § 41 a § 42 trestního zákoníku, rovněž zohlednil i ustanovení § 25 zákona o soudnictví ve věcech mládeže a dospěl k následujícímu závěru.

9. Soud jako zásadní polehčující okolnost hodnotil prohlášení viny, jakkoli jej nelze označit za úplné přijetí odpovědnosti za spáchané jednání. Nicméně soud také nemůže opominout, že mladistvý je osobou na svůj věk velmi nezralou, což je však bezesporu důsledek jeho psychiatrické diagnózy, avšak zároveň tato nezralost má zjevné dopady na schopnost mladistvého čelit důsledkům svého jednání a nést všechny jeho následky. Výraznou polehčující okolností je dosavadní trestní bezúhonnost mladistvého, neboť ten nebyl postihován pro spáchání jiného provinění. Soud sice nepřehlédl, že v minulosti měl mladistvý problémy s chováním, které se postupem času zhoršovaly a vyústily v umístění do ústavní výchovy. Na straně druhé soud nemůže odhlédnout od závažnosti spáchaného jednání, dané nejen výší způsobené škody, ale také samotnou povahou skutku, který je projednáván. Mladistvý se totiž dopustil žhářství, a byť byl svými vrstevníky na místě upozorňován na nesprávnost svého jednání, pokračoval v něm, přičemž nelze nezdůraznit, že následky, které způsobil, mohly být mnohem horší, s ohledem na místo, kde se zakládáním ohně experimentoval a také počet osob, který se v době skutku ve skateparku pohyboval. Je sice pravdou, že osobnost mladistvého bezesporu měla vliv na jeho rozhodovací procesy, avšak skutečnost, že nemůže zakládat oheň ví již velmi malé děti. Nicméně již zmiňovaná rozumová a mravní vyspělost mladistvého ovlivnila jeho postoj ke spáchanému jednání projevený v hlavním líčení, který tak nelze hodnotit jako přitěžující okolnost, ale jako projev jeho osobnostních charakteristik. V tomto kontextu nelze nezmínit lékařské zprávy, zprávy střediska výchovné péče, a především závěry znaleckého posudku, z nichž vyplývá, že mladistvý je sociálně nezralou osobností, jen obtížně se adaptující v kolektivu, má nízkou frustrační odolnost, je impulzivní. Právě hodnocení osoby mladistvého a duševní porucha, kterou trpí (hyperkinetická porucha chování) byly stěžejními hledisky, která soud ovlivnily ve volbě reakce na chování mladistvého.

10. Se zohledněním všech výše uvedených okolností pak soud pečlivě vážil nejvhodnější způsob reakce na závadové chování mladistvého a dospěl k závěru, že pro nápravu mladistvého plně postačí projednání věci před soudem a uložení ochranného opatření, tedy nikoli nástrojů postihu, ale spíše nápravy. Soud i přes poměrně širokou paletu polehčujících okolností dospěl k závěru, že je sice na místě upustit od uložení trestního opatření, avšak současně je soud přesvědčen, že je nezbytné mu uložit ochranné léčení psychiatrické ve formě ambulantní.

11. Předpokladem nápravy mladistvého je v jeho případě zvládnutí jeho duševní poruchy a jejích projevů, tedy dlouhodobá léčba a psychiatrická péče. Mladistvý, jak názorně ukazuje průběh hlavního líčení není sám schopen léčbu řádně absolvovat, a ta je přitom předpokladem toho, že nedojde k recidivě. Mladistvý je sobě i svému okolí právě pro svou duševní poruchu, ale i simplexní osobnost a nevyzrálost ve své podstatě nebezpečný. Není schopen aktuálně plně posoudit a uvědomit si všechny důsledky svých rozhodnutí, jakkoli si je vědom hranic správného a nesprávného. V okamžiku, kdy čelí určitým omezením či požadavkům, které jsou na něj kladeny a které vyžadují jeho sebeomezení či plnění povinností, má tendenci volit zdánlivě jednodušší cestu vyhýbání se povinnostem, nebo dokonce agrese, proto je nezbytné uložit mu ochranné léčení. Ochranné léčení totiž má jeden zásadní aspekt, a tím je povinnost mladistvého jej absolvovat, nemůže se mu vyhnout ani jej ze své vůle ukončit. Soud je proto přesvědčen, že pouze tato, byť do určité míry vnucená, léčba mu poskytne možnost zvládnout jeho duševní poruchu, a tím se do budoucna vyvarovat dalšího závadového jednání.

12. Co se týče charakteru léčby a její formy akceptoval soud názor znalce. Ze závěrů znaleckého zkoumání i ze zpráv o pověsti mladistvého je zřejmé, že se potýká se omezeními vyplývajícími

z jeho duševní poruchy již delší dobu, ta je příčinnou jeho závadového chování (byť nikoli jedinou), a proto je na místě, aby bylo uloženo ochranné léčení psychiatrické.

13. K formě ochranného léčení soud doplňuje, že se rovněž ztotožnil s názorem znalce, že ambulantní forma je dostatečnou. Mladistvý je aktuálně umístěn ve výchovném ústavu, který má léčebný režim, nad jeho chováním je tak vykonáván dohled a stejně tak mu bude v rámci ústavní péče poskytnuta podpora v plnění podmínek ambulantní léčby, která se nyní jeví jako zcela dostatečná.

IV. Náhrada škody

14. K trestnímu řízení se řádně a včas se svým nárokem na náhradu škody ve výši 406 584,20 Kč připojilo poškozené město Mladá Vožice.

15. Podle § 228 odst. 1 trestního řádu, odsuzuje-li soud obžalovaného pro trestný čin, kterým způsobil jinému majetkovou škodu nebo nemajetkovou újmu nebo kterým se na úkor poškozeného bezdůvodně obohatil, uloží mu v rozsudku, aby poškozenému nahradil majetkovou škodu nebo nemajetkovou újmu v penězích nebo aby vydal bezdůvodné obohacení, jestliže byl nárok včas uplatněn (§ 43 odst. 3 trestního řádu), nestanoví-li tento zákon jinak; nebrání-li tomu zákonná překážka, soud uloží obžalovanému vždy povinnost k náhradě škody nebo k vydání bezdůvodného obohacení, jestliže je výše škody nebo rozsah bezdůvodného obohacení součástí popisu skutku uvedeného ve výroku rozsudku, jímž se obžalovaný uznává vinným, a škoda v této výši nebyla dosud uhrazena nebo bezdůvodné obohacení nebylo dosud v tomto rozsahu vydáno.

16. V trestním řízení tedy byla prokázána nejen vina mladistvého, ale rovněž i vznik škody. Ostatně v případě provinění poškození cizí věci je vznik škody přímo znakem skutkové podstaty tohoto provinění, resp. součástí popisu skutkové věty. Samotná výše škody pak je osvětlena nejen prohlášením viny mladistvého, ale také provedenými listinnými důkazy – konkrétně výpisem z účtu, který je dokladem o úhradě škody. Nelze pochybovat ani o příčinné souvislosti mezi vznikem škody a jednáním mladistvého, ostatně byl to on, kdo založil požár, který poškodil skatepark.

17. V případě poškozené tak byl prokázán nejen vznik škody a její výše, ale i příčinná souvislosti mezi jednáním mladistvého a jejím vznikem, a proto je na místě přiznat poškozené náhradu škody v celé výši městem uplatněného nároku, který odpovídá nákladům na opravu skateparku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **přípustné odvolání do osmi dnů** od doručení opisu rozsudku prostřednictvím Okresního soudu v Táboře ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích.

Rozsudek může odvoláním napadnout

a) státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku,

b) obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se jej přímo dotýká,

c) poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody pro nesprávnost výroku o náhradě škody.

Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může ho napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

V neprospěch obžalovaného může rozsudek napadnout odvoláním jen státní zástupce, toliko pokud jde o povinnost k náhradě škody má toto právo též poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody.

Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout kromě obžalovaného a státního zástupce i příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel,

osvojenec, manžel a druh, a to ve lhůtě, v níž může podat odvolání obžalovaný. Státní zástupce tak může učinit i proti vůli obžalovaného. Je-li obžalovaný omezen ve svéprávnosti, může i proti vůli obžalovaného za něho v jeho prospěch odvolání podat též jeho opatrovník a obhájce.

Odvolání ve prospěch mladistvého může podat, a to i proti jeho vůli, příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí, lhůta k podání opravného prostředku mu běží samostatně.

Odvolání musí být ve lhůtě, v níž je lze podat, nebo v další lhůtě stanovené předsedou senátu soudu prvního stupně odůvodněno, aby bylo patrno, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo.

Odvolání proti rozsudku podané ve prospěch mladistvého jinou oprávněnou osobou nebo za mladistvého obhájcem nebo zákonným zástupcem anebo opatrovníkem může být vzato zpět jen s výslovným souhlasem mladistvého. Státní zástupce však může vzít takový opravný prostředek zpět i bez souhlasu mladistvého; v tomto případě běží mladistvému nová lhůta k podání opravného prostředku od vyrozumění, že opravný prostředek byl vzat zpět.

Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda ho podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo neprospěch obžalovaného.

Právo podat odvolání nepřísluší tomu, kdo se ho výslovně vzdal. Odvolání je nutno podat ve **třech** vyhotoveních.

Tábor 25. července 2023

Mgr. Veronika Novotná v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Markéta Kuchařová.

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 26.08.2023. Připojení doložky provedla Věra Cásková dne 01.09.2023.